

Etta Hytönen

Hyvinkääläisperheen isä oli sodassa, kun Etta eli oikeammin Hertta syntyi marraskuussa 1941. Viideltä Hyvinkään-vuodelta liikuntamuistot ovat valokuvia: pieni tinttara yltää hädin tuskin ison potkurin kädensijoihin. Isosisko on vallannut pienemmän potkurin.

Seuraavalta kotipaikalta, Kokkolasta, Etalla on jo omia muistoja harrastuksista. Etta sai sedältään maalaissuutarin tekemät kiiltävänmustat monot, joihin kiinnitettiin nurmekset. Kuusivuotiaana hän jo kulki yksin kilometrin matkan luistinradalle.

Hiihtämässä Etta kävi isossa mäessä Kunnarinkalliolla. Pohjalaista isottelua: kun hän vuosikymmeniä myöhemmin halusi näyttää mäen lapsilleen, hän ei tahtonut löytää koko mäkeä!

Kuusivuotiaana Etta aloitti myös voimisteluharrastuksen. Hän kävi ystävänsä kanssa koululla Kokkolan Veikkojen voimistelutunnilla. Voimistelupuku piti olla, sen äiti teki Etan omasta vihreä-harmaaruudullisesta kesämekosta.

Luistelua ja voimistelua, ei balettia eikä piruetteja

Etan isä oli osuuskauppamies, jonka työ vei perheen Mikkeliin vuonna 1950. Siellä Etta kävi kansakoulua ja koko oppikoulun. Voimistelu oli Etalle mieleistä ja hän löysi heti Mikkelin Naisvoimistelijat. Eräs ystävä kävi balettitunnilla, ja sinne olisi Ettakin kovasti halunnut, mutta vanhempien mielestä balettiharrastukseen ei ollut varaa.

Voimistelutunneilla harjoiteltiin monenlaisia ohjelmia. Vuonna -56 Etta oli mukana jopa SVUL:n Suurkisoissa Helsingissä. Aktiivinen tyttö harrasti myös partiota. Mikkelin Muurahaisissa hän kävi kaikki asteet tontuista vartiojohtajaksi.

Talvisin Etta luisteli luistelemasta päästyään. Hän sai ensimmäiset oikeat luistimet, pyöreäkärkiset hokkarit. Hippasta luisteltiin lapsiporukalla lähes joka ilta.

-Olin hyvä ja nopea luistelija, hän myöntää. Luistinten kotiinkantajaksi ilmaantui toinen nopea luistelija. Poika joutui kuitenkin luopumaan tehtävästä, kun 13-vuotias Etta sai tietää pojan olevan niin vanha kuin 15-vuotias!

Etta joutui miettimään luisteluvalintaansa: kilpailuvietti houkutteli pikaluisteluun, mutta kaunoluistelukin viehätti. Jälkimmäinen vei voiton. Valmennustakin saatiin voimistelunopettajalta. Etta ja toinen tyttö olivat porukan parhaat ja jakoivat vuorotellen koulu- ja piirimestaruuksia. Vaativampiin kilpailuihin Etta ei lähtenyt, sillä pää ei kestänyt piruetteja.

Pyörähtelyjä hän kuitenkin jatkoi. Etta kävi lukioaikoinaan tanssimassa joka lauantai Urheiluhallilla eli Urpiksella.

Pyrkiäkö jumpalle vai ei

”Hertta on hilpeä luonnoltaan, aikoo jumpalle lukemaan. Mutta jos pystyyn nousee tie, niin farmaseutin ura silloin voiton vie.”

Näin runoiltiin Etasta penkkarijuhlissa, ja näin myös kävi. Ystävän isä oli saanut apteekin Puumalasta ja houkutteli ylioppilas Etan harjoittelijaksi, eikä tämä sitten edes hakenut jumpalle.

-Siihen olen tosi tyytyväinen, sillä voimistelu jäi rakkaaksi harrastukseksi eikä työksi.

Pienestä alusta kansainvälisille kentille

Kaksivuotista apteekkiharjoittelua seurasivat nopeassa tahdissa naimisiinmeno, opiskelu Helsingin yliopistossa, valmistuminen farmaseutiksi, esikoisen syntymä ja muutto miehen työn takia Kuopioon vuonna -64. Miehen työ vaati matkustamista, tuttuja ei ketään, kotona pieni lapsi, työ apteekissa - ei helppo yhtälö.

Vuokraemäntä vinkkasi kuitenkin Reippaan Naisvoimistelijoista ja lupautui vahtimaan lasta, niin että Etta pääsi vastapäiseen taloon voimistelutunnille kerran viikossa. Heti ensimmäisen tunnin jälkeen ohjaaja pyysi Ettaa seuran valioryhmään. Ryhmä esitti ohjelmiaan monenlaisissa pippaloissa ja kilpailuissa. Vuosien myötä kokemuksistaan kertyi myös useat Suurkisat ja Gymnaestradat.

Ohjaaja ja kiltaäiti

70-luvulla Etta alkoi ohjata itsekin, ensin tyttöjä ja sitten naisten kuntovoimistelua. Seuran ohjaajana hän jatkoi pari vuosikymmentä. Melkoinen urakka, kun lasketaan tuntien valmistelu kotona, ohjaus itse tunnilla, virikkeiden haku kursseilta kesäisin! Ohjausta tuntemattomalle Etta valaisee aikaa vievää valmistelua: ohjeet kirjataan musiikkiin sanoilla ja tikku-ukoilla!

Perinteisen naisvoimistelun rinnalle tuli 70-luvulta alkaen monenlaisia virtauksia, jytäjumppaa, aerobikkiä, jazz-tanssia ja nyttemmin venyttelyjä, bailatinoa jne. Etalle kaikkein läheisintä on kuitenkin ollut ja on edelleen perinteisestä suomalaisesta naisvoimistelusta kehittynyt tanssillinen voimistelu tanvo.

-Siinä yhdistyy rytmi, notkeus, kauneus, Etta määrittelee. Hän tietää kuitenkin, että laji ei ole pitkään aikaan ollut enää ”kaiken kansan” laji. Aerobikki sitä oli, ja musiikin pauhuun tunnille oli suorastaan jonoja pyrkimässä.

Itse jumpan lisäksi Etta on toiminut seuran hallinnossa eri rooleissa. Uskollisuuden Killassa hän on toiminut viisitoista vuotta, joista kolmetoista puheenjohtajana eli kiltaäitinä. Hän on myös ohjannut Killan omaa jumppaa ja ohjaa sitä edelleen.

Etta itse pitää Killan vilkastumista suurimpana työnään seurassa.

Kuukausikokouksien osallistujamäärä on kasvanut hänen aikanaan selvästi. Nyt läsnä on yleensä kolmisenkymmentä kiltalaista.

Yli puoli vuosisataa Reippaan Voimistelijoiden tunneilla

Etta tykkää musiikista, liikkumisesta, varsinkin pareittain liikkumisesta.

-Mutta kun tanssiparia ei ole, hän harmittelee. Etta on miehensä omaishoitaja ja käy tanvon lisäksi niillä seuran tunneilla, joille pääsee. Hän myös hiihtää ja käy avannossa.

-Ei ole koskaan vaikea lähteä liikkumaan, on vaikea olla lähtemättä.

70 vuoden voimisteluharrastus näkyy, sen ovat nuoremmatkin jumppatunnilla huomanneet...

Liikunnanilon lisäksi voimisteluharrastus on tuonut ikuisia ystäviä. Vanhimmat heistä 70 vuoden takaa Kokkolan Veikkojen voimistelutunnilta.

No vielä se, että miksi Etta eikä Hertta? Etta paljastaa yksinkertaisen selityksen: lukion lopulla ystävän kanssa päätettiin lyhentää nimet. Marjosta tuli Jo ja Hertasta Etta.

8.1.2019 Kaija Kervinen